

Wymagania pszenicy ozimej - co jest ważne dla uprawy jesienią?

Autor: mgr inż. Marta Jurga

Data: 24 września 2019

Wymagania pszenicy ozimej: Jaką wybrać dla niej stanowisko? Jakie są okresy krytyczne dla pszenicy ozimej. I wreszcie: jak dobrać odmianę dla trudnych warunków? Pszenica ozima jest najchętniej uprawianym gatunkiem wśród zbóż. Zajmuje pierwsze miejsce z arealem uprawy ok. 1,9 mln ha, a wcale nie tak prosto ją uprawiać z dobrym skutkiem.

Pszenica ozima należy do grupy roślin o największym znaczeniu gospodarczym. Uzyskane ziarna wykorzystywane są przede wszystkim do celów konsumpcyjnych (mąka, makaron, ciastka), paszowych oraz energetycznych (słoma). Pszenica ozima należy także do roślin wymagających pod względem stanowiska. Planując swoje zasiewy i chcąc uzyskać wysokie plony, powinniśmy wysiać ją na najlepszych glebach jakie posiadamy w gospodarstwie.

Opady jako czynnik warunkujący plonowanie

Wymagania pszenicy ozimej to głównie odpowiednia ilość nawodnienia. Pszenica ozima ma duże wymagania wodne. Szczególnie zapotrzebowanie występuje od fazy krzewienia do zakończenia strzelania w źdźbło, a przy niektórych odmianach jeszcze w okresie kwitnienia.

Jak wiadomo woda jest czynnikiem niezbędnym do wzrostu roślin. Niestety nie możemy jej niczym zastąpić. W ostatnich latach zaobserwować można nie tylko spadek ilości opadów, ale również nierównomierne ich rozłożenie w okresie wegetacyjnym.

Pszenica ozima ma duże wymagania wodne. Szczególne zapotrzebowanie występuje aż do zakończenia strzelania w źdźbło

fot. Golden Seeds

Skutki niedoboru wody

Brak wody jest groźny już w momencie kiełkowania, ponieważ może przerzedzić wschody. Z kolei, jeśli liczba opadów będzie mała w fazie krzewienia wzrost roślin zostaje przyhamowany oraz zredukowana zostaje ilość krzewień, co zmniejsza liczbę źdźbeł i kłosów. **Okresem krytycznym dla pszenicy ozimej jest moment kłoszenia i nalewania ziarna. Brak wody powoduje wtedy ograniczenie powierzchni asymilacyjnej, które zmniejsza ilość słomy i ziarna.**

Zapotrzebowanie pszenicy ozimej na wodę jest jeszcze ważne w fazie kłoszenia i dojrzewania. To wtedy kształtują się kłosa, ilość ziarniaków w kłosie oraz wypełnienie ziarniaków w kłosie.

Wymagania pszenicy ozimej – rodzaj gleby

Pszenica ozima jest także najbardziej wymagająca pod względem warunków glebowych wśród wszystkich ozimin. Najlepiej plonuje na glebach żyznych, zasobnych w próchnicę i mających zdolność do akumulowania wody. **Najlepsze do uprawy będą gleby należące do klasy bonitacyjnej I-IVa.** Wiadomo, że nie zawsze możemy zaplanować zasiewy na tych najlepszych glebach. Dlatego, **jeśli jesteśmy zmuszeni posiać pszenicę ozimą na gorszych glebach, należy zadbać o odpowiedni przedplon, odczyn gleby oraz odpowiednio dobrać odmianę.**

Pszenica ozima odmiany RGT Treffer

fot. Golden Seeds

Przedplon równie ważny

Pola po uprawie roślin motylkowych, strączkowych, rzepaku są najlepszymi stanowiskami

dla pszenicy ozimej. Równie dobre stanowiska będą występować po ziemniakach i burakach ale tylko zebranych wcześniej, ponieważ ich późny zbiór spowoduje pozostawienie przesuszonego stanowiska, co utrudni wschody pszenicy ozimej.

Oczywiście należy unikać uprawy zbóż po zbożach, co spowodowane jest możliwością porażenia przez patogeny, wywołujące choroby podstawy źdźbła, które zimują w pozostawionych resztkach poźniwnych. **Co jeśli nie możemy sobie pozwolić na odpowiedni płodozmian? Wtedy musimy pomyśleć np. o wyborze takiej odmiany, która będzie wysoce tolerancyjna bądź odporna na choroby podsuszkowe.**

Dlaczego odczyn gleby jest tak ważny dla pszenicy ozimej?

Optymalnym zakresem odczynu gleby na pszenicy ozimej jest **pH 5,5-7,5. Jeśli pH wynosi 5,5 i niżej, koniecznością jest zastosowanie wapnowania.**

Jeszcze jesienią musimy pamiętać o doprowadzeniu gleby do odpowiedniego odczynu. Wykonując również jesienią nawożenie fosforowe należy pamiętać, aby czas pomiędzy nimi wynosił minimum 6 tygodni. Ma to związek z tym, że na glebach zakwaszonych dochodzi do blokowania fosforu i jest on niedostępny dla roślin. Dlatego po zbiorze przedplonu należy wykonać wapnowanie i wymieszać z gleba na głębokość 15 cm.

Wymagania pszenicy ozimej – dobór wapna

Głównymi formami wapnia dostępnymi na rynku jest postać tlenkowa CaO oraz węglanowa CaCO₃. I jaką formę wybrać? Wszystko zależy od tego jaką glebę posiadamy. Jeśli jest to gleba zwięzła, ciężka to należy zastosować formę tlenkową. W przypadku gleb lekkich, piaszczystych, gdzie zastosowanie tlenku wapnia powoduje zbyt szybką mineralizacją oraz spadek próchnicy należy wykonać wapnowanie węglanem wapnia.

Przeważająca ilość gleb w Polsce ma problem z przyswajalnym dla roślin magnezem, którego niedobór już jesienią powoduje zahamowanie wzrostu systemu korzeniowego pszenicy ozimej, a na wiosnę roślina ma trudności z pobraniem azotu. Wtedy warto pomyśleć o zastosowaniu wapna magnezowego.

Odmiana RGT Treffer została zaliczona przez COBORU jako jedna z najlepiej plonujących odmian.

fot. Golden Seeds

Pszenica ozima odpowiedniej odmiany – jak ją dobrać?

„Lekarstwem” na niekorzystne warunki, jakie można spotkać podczas wegetacji pszenicy ozimej jest odpowiedni dobór odmiany. **Najlepiej, aby była odporna na występowanie suszy, co obecnie jest bardzo dużym problemem. Dodatkowo powinna być przystosowana do wzrostu w gorszych warunkach** np. zakwaszonych glebach, gdzie doprowadzenie do odpowiedniego pH może potrwać. Najlepiej, aby odmiana charakteryzowała się wysoką tolerancją lub odpornością na najważniejsze choroby pszenicy ozimej występujące w ciągu wegetacji. Dlatego **warto przyjrzeć się nowej odmianie RGT Treffer zarejestrowanej w 2018 roku. Odmiana ta została zaliczona przez COBORU jako jedna z najlepiej plonujących odmian mimo występowania suszy.** Odmiana ta spokojnie może być uprawiana w monokulturze. Więcej informacji o pszenicy RGT Treffer można znaleźć na stronie firmy [Golden Seeds](#).

Czy artykuł był przydatny?

Kliknij na gwiazdkę, by zagłosować

-
-
-
-
-

Submit Rating

Ocena 4.4 / 5. Liczba głosów 41

Na razie brak głosów. Możesz być pierwszy!

```
{ "@context": "http://schema.org", "@type": "CreativeWorkSeries", "aggregateRating": { "@type": "AggregateRating", "bestRating": "5", "ratingCount": "41", "ratingValue": "4.4" }, "image": "https://www.agrofakt.pl/wp-content/uploads/2019/09/Co-jest-wazne-dla-uprawy-pszenicy-ozimej-jesienia-wyrozniajace.jpg", "name": "Wymagania pszenicy ozimej – co jest ważne dla uprawy jesienią?", "description": "Wymagania pszenicy ozimej – co jest ważne dla uprawy jesienią?" }
```